

Vlaamse Gemeenschap

Erfgoedconvenant tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie

Tussen:

De Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering in de persoon van de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel;

en

De Vlaamse Gemeenschapscommissie, vertegenwoordigd door de heer Pascal Smet, Collegelid bevoegd voor Cultuur, en door de heer Ernest Moriau, directeur van de directie Cultuur, die handelen ter uitvoering van de collegevergadering op 14 december 2006;

wordt overeengekomen wat volgt:

Hoofdstuk I. Begripsomschrijving, toepassingsgebied en timing

Artikel 1. In het erfgoedconvenant wordt verstaan onder:

1° cultureel erfgoed: materiële en immateriële betekenisdragers uit het verleden, die gemeenschappelijke betekenissen verkrijgen binnen een cultureel referentiekader;

2° zorg voor het cultureel erfgoed: het voor de gemeenschap bewaren en onderzoeken van het cultureel erfgoed;

3° ontsluiting van het cultureel erfgoed: het voor een breed publiek zichtbaar maken, het toegankelijk maken van de betekenissen van het cultureel erfgoed voor de gemeenschap en het voortdurend actualiseren van deze betekenissen;

4° werkingssubsidie: een subsidie die toegekend wordt ter ondersteuning van de personeels- en werkingskosten voortvloeiend uit een structurele activiteit die een continu en permanent karakter vertoont;

5° decreet: het decreet van 7 mei 2004 houdende de organisatie en subsidiëring van een cultureel-erfgoedbeleid;

6° werkingsjaar: de periode van 1 januari tot en met 31 december.

Artikel 2. Het erfgoedconvenant regelt de inbreng van de Vlaamse Gemeenschap en van de Vlaamse Gemeenschapscommissie in de uitvoering van het cultureel-erfgoedbeleid dat door de Vlaamse Gemeenschapscommissie wordt uitgewerkt voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Artikel 3. Met het erfgoedconvenant willen beide partijen komen tot een geïntegreerd en integraal cultureel-erfgoedbeleid dat gericht is op het behoud en beheer, de duurzame ontwikkeling, de wetenschappelijke en publieksgerichte ontsluiting en maatschappelijke integratie van het cultureel erfgoed in het tweetalige gebied Brussel Hoofdstad.

Een geïntegreerd cultureel-erfgoedbeleid is een beleid gericht op een evenwichtige uitoefening van de verschillende functies, verwerving, behoud en beheer, onderzoek en ontsluiting naar het publiek. Binnen een geïntegreerd beleid wordt expertise uitgewisseld en kennis gedeeld binnen een organisatie en binnen het cultureel-erfgoedveld. Er is een evenwichtige aandacht voor elk van de verschillende functies.

Elke actor binnen het cultureel-erfgoedveld en binnen het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wordt gestimuleerd om vanuit een geïntegreerd aanpak een kwaliteitsvolle en duurzame zorg voor en ontsluiting van het cultureel erfgoed te ontwikkelen.

Artikel 4. Het erfgoedconvenant wordt gesloten voor een periode van vijf jaar die aanvangt op 1 januari 2007 en eindigt op 31 december 2011.

Hoofdstuk II. Doelstellingen

Artikel 5. §1. De Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie komen overeen dat de Vlaamse Gemeenschapscommissie volgende strategische doelstellingen, binnen de periode waarop het erfgoedconvenant van toepassing is, bereikt:

1° Het in kaart brengen van de erfgoedorganisaties in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad met aangeven van de relaties tussen de erfgoedorganisaties en de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Deze doelstelling wordt verwezenlijkt uiterlijk eind 2007. De Vlaamse Gemeenschapscommissie bouwt haar cultureel-erfgoedbeleid uit op basis van een kritische analyse hiervan;

2° De Vlaamse Gemeenschapscommissie levert inspanningen voor overleg met de verschillende overheden met het oog op het afstemmen van het cultureel-erfgoedbeleid van de Vlaamse Gemeenschapscommissie op de bevoegdheden van deze overheden. Het lokaal cultuurbeleidsplan en de cultuurbeleidscoördinatoren vormen de speerpunten in het overleg tussen de lokale overheden en de Vlaamse Gemeenschapscommissie;

3° De Vlaamse Gemeenschapscommissie versterkt de Vlaamse aanwezigheid in het cultureel-erfgoedveld in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Ze doet dit onder meer door met toonaangevende Nederlandstalige cultureel-erfgoedorganisaties samen te werken en deze te ondersteunen en door het lokale cultureel erfgoed onder de aandacht te brengen;

4° De Vlaamse Gemeenschapscommissie organiseert de uitwisseling van expertise die aanwezig is binnen de erfgoedorganisaties die de Vlaamse Gemeenschapscommissie ondersteunt in hun werking;

5° De Vlaamse Gemeenschapscommissie ondersteunt de cultureel-erfgoedorganisaties in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad in het genereren van een verhoogde belangstelling voor het cultureel erfgoed. De Vlaamse Gemeenschapscommissie heeft hierbij bijzondere aandacht voor het verbreden van de publieksparticipatie naar bijzondere doelgroepen;

6° De Vlaamse Gemeenschapscommissie stelt zich tot doel om een diversiteitsbeleid te voeren – met bijzondere aandacht voor interculturele diversiteit - en anderen daarvoor te sensibiliseren. De Vlaamse Gemeenschapscommissie sensibiliseert en informeert anderen binnen haar netwerk over en voor diversiteit.

§2. Deze doelstellingen worden vertaald naar operationele doelstellingen in het beleidsplan dat in bijlage bij het erfgoedconvenant wordt gevoegd.

Artikel 6. Deze doelstellingen passen binnen het algemeen beleidskader dat de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapcommissie voor het cultureel-erfgoedbeleid ontwikkelen. Het beleidskader wordt gekenmerkt door volgende beleidsuitdagingen:

1° het voeren van een geïntegreerd cultureel-erfgoedbeleid dat evenwichtig gericht is op behoud en beheer, duurzame ontwikkeling, wetenschappelijke en publieksgerichte ontsluiting en maatschappelijke integratie van het cultureel erfgoed;

2° het stimuleren van de kritische, creatieve en reflexieve omgang met het cultureel erfgoed. Dit kan bijdragen tot het ontwikkelen van een referentiekader waarbinnen maatschappelijke en culturele fenomenen kunnen worden geïnterpreteerd;

3° het genereren van een verhoogde belangstelling voor het cultureel erfgoed door publieke ontsluiting en integratie van het cultureel erfgoed in de maatschappij. De Vlaamse Gemeenschap spoort verschillende actoren uit het cultureel-erfgoedveld en actoren uit de samenleving aan een bijzonder beleid te ontwikkelen om specifieke doelgroepen naar de verenigingen en het erfgoed toe te leiden en diverse werkvormen te ontwikkelen die streven naar een grotere participatie;

4° het stimuleren van de internationale werking van het cultureel-erfgoedveld in Vlaanderen en het versterken van de aanwezigheid van het cultureel erfgoed en het cultureel-erfgoedbeleid in het buitenland. De Vlaamse overheid beschouwt Brussel als een knooppunt van internationalisering;

5° het stimuleren tot samenwerking binnen het cultureel-erfgoedveld en met diverse geledingen in de maatschappij met het oog op expertise-uitwisseling en kennisdeling.

HOOFDSTUK III. Instrumenten en resultaatgebieden

Artikel 7. §1. De Vlaamse Gemeenschapscommissie behoudt de erfgoedcel zoals ze in de vorige beleidsperiode werd opgestart en voldoet hiermee aan artikel 18, §2, 3° van het decreet. De erfgoedcel is het belangrijkste instrument voor de coördinatie en uitvoering van het erfgoedconvenant.

§2. De erfgoedcel van de Vlaamse Gemeenschapscommissie neemt een coördinerende en ondersteunende rol op zich om in overleg met de aanwezige cultureel-erfgoedorganisaties het erfgoedconvenant uit te voeren.

§3. De Vlaamse Gemeenschapscommissie stelt voor de uitvoering van het erfgoedconvenant een subsidiereglementering op op basis waarvan organisaties subsidies kunnen aanvragen. De subsidiereglementering wordt verbonden met de doelstellingen zoals beschreven in artikel 5 van het erfgoedconvenant.

Artikel 8. §1. In samenwerking met de gemeenten en de samenwerkingsverbanden van omliggende gemeenten waarmee een erfgoedconvenant is gesloten zorgt de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor de doorstroming van haar expertise en resultaten naar het cultureel-erfgoedveld in Vlaanderen.

De Vlaamse Gemeenschapscommissie ontwikkelt in samenwerking met de gemeenten en de samenwerkingsverbanden van omliggende gemeentes waarmee een erfgoedconvenant is gesloten methodieken voor:

- a) het verzamelen van metadata over het cultureel erfgoed binnen het toepassingsgebied op een gelijkaardige en uniforme wijze;
- b) het op een gelijkaardige en uniforme wijze in kaart brengen van de huidige stand van zaken in verband met de zorg voor en de ontsluiting van het cultureel erfgoed.

§2. Culturele Biografie Vlaanderen vzw, het steunpunt voor de musea, de archiefinstellingen, de bewaarbibliotheken, de documentatiecentra en de erfgoedconvenantswerking en het Vlaams Centrum voor Volkscultuur vzw, het steunpunt voor de sector volkscultuur, hebben een initiërende taak en een trekkersrol in het bereiken van de resultaten als bedoeld in §1.

§3. Het erfgoedconvenant beoogt volgende resultaten binnen het toepassingsgebied:

- a) een cultureel-erfgoedbeleid dat voortvloeit uit een kritische analyse van de vragen en noden vanuit de erfgoedsector, rekening houdend met de impact en de positie van de Vlaamse Gemeenschapscommissie binnen het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;
- b) een cultureel-erfgoedbeleid dat het bestaande erfgoedbeleid van andere overheden aanvult en versterkt binnen het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;
- c) een betere zichtbaarheid van het lokaal cultureel erfgoed en de Nederlandstalige erfgoedorganisaties, met het oog op het versterken van de Vlaamse aanwezigheid in het cultureel-erfgoedveld in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;
- d) een grotere deskundigheid in erfgoedorganisaties door uitwisseling van kennis en expertise;
- e) een verhoogde belangstelling voor het cultureel erfgoed binnen de ruime maatschappelijke context van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;
- f) een cultureel-erfgoedbeleid met aandacht voor een verbrede en kwalitatieve publieksparticipatie;
- g) meer diversiteit in het cultureel-erfgoedbeleid.

De Vlaamse Gemeenschapscommissie focust hierbij op de cultureel-erfgoedorganisaties die de bereidheid tonen om zich in te schakelen in het cultureel-erfgoedbeleid dat de Vlaamse Gemeenschapscommissie ontwikkelt.

HOOFDSTUK IV. De situering, de werking en het personeel van de erfgoedcel

Artikel 9. De Vlaamse Gemeenschapscommissie stuurt de erfgoedcel effectief en verantwoord aan, verstrekt de nodige middelen en vaardigheden en tekent de procedures uit om de overeengekomen strategie en doelstellingen te bereiken.

Daartoe organiseert de Vlaamse Gemeenschapscommissie haar erfgoedcel op de volgende wijze:

1° de erfgoedcel van de Vlaamse Gemeenschapscommissie is ondergebracht binnen de administratie van de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Binnen deze administratie ressorteert de erfgoedcel onder de dienst 'Algemeen Cultuurbeleid, Kunsten en Erfgoed' van de Directie Cultuur;

2° de erfgoedcel wordt inhoudelijk geadviseerd door de werkgroep Erfgoed waarin vertegenwoordigers zitten uit verschillende sectoren (archieven, musea, volkscultuur, onroerend erfgoed);

3° de gangbare beslissings- en controleprocedures van de Vlaamse Gemeenschapscommissie zijn van toepassing. De krachtlijnen van het cultureel-erfgoedbeleid van de Vlaamse Gemeenschapscommissie worden uitgezet door het College van de Vlaamse Gemeenschapscommissie in uitvoering van deze erfgoedconvenant.

De erfgoedcel is belast met het in kaart brengen, de netwerkvorming, het ontwikkelen van een bovenlokale dimensie en de uitvoering van een publieksgerichte ontsluiting en maatschappelijke integratie van het cultureel erfgoed.

Artikel 10. De Vlaamse Gemeenschapscommissie zorgt voor de aanstelling van twee voltijdse equivalenten erfgoedcoördinatoren binnen de erfgoedcel als bedoeld in artikel 9, tweede lid, 2°. De erfgoedcoördinatoren sluiten aan bij het administratief kader van de erfgoedcel.

De erfgoedcoördinatoren hebben een gelijkwaardige taakverdeling en zijn mede verantwoordelijk voor de deskundige, inhoudelijke, administratieve en communicatieve uitvoering en eventuele bijsturing van het erfgoedconvenant.

HOOFDSTUK V. De financiële en logistieke inbreng

Artikel 11. §1. De Vlaamse Gemeenschap zal in uitvoering van het decreet een jaarlijkse werkingsubsidie voorzien op haar begroting van ten minste 300.000 euro voor de uitvoering van het erfgoedconvenant.

De jaarlijkse werkingsubsidie van de Vlaamse Gemeenschap bedraagt maximaal 70% van de totale loon- en werkingskosten voor de uitvoering van het erfgoedconvenant.

Subsidies worden steeds toegekend binnen de perken van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

§2. Culturele Biografie Vlaanderen vzw, het steunpunt voor de musea, de archiefinstellingen, de bewaarbibliotheken, de documentatiecentra en de erfgoedconvenantswerking heeft als taak de Vlaamse Gemeenschapscommissie te ondersteunen bij het ontwikkelen en het toepassen van de noodzakelijke beleids- en beheersinstrumenten.

Artikel 12. De Vlaamse Gemeenschapscommissie realiseert een eigen inbreng in de uitvoering van het erfgoedconvenant door logistieke, inhoudelijke en financiële ondersteuning van de werking van de erfgoedcel en door inkomsten via de projectwerking. Op deze manier voorziet de Vlaamse Gemeenschapscommissie een eigen inbreng in de realisatie van het erfgoedconvenant à rato van ten minste 30% van de totaal loon- en werkingskosten.

HOOFDSTUK VI. Slotbepalingen

Artikel 13. §1. Bijsturingen en eventuele daaruit voortvloeiende wijzigingen van het erfgoedconvenant zijn mogelijk, op verzoek van elke partij en mits beide partijen akkoord gaan onverminderd de bepalingen in artikel 11, §1.

§2. De Vlaamse Gemeenschap behoudt de mogelijkheid om van het erfgoedconvenant af te wijken als ze daartoe juridisch verplicht wordt door een andere nationale of internationale overheidsinstantie. De Vlaamse Gemeenschapscommissie kan daarbij geen aanspraak maken op schadeloosstelling door de Vlaamse Gemeenschap.

§3. De Vlaamse Gemeenschapscommissie behoudt de mogelijkheid om van het erfgoedconvenant af te wijken als ze daartoe juridisch verplicht wordt door een andere nationale of internationale overheidsinstantie. De Vlaamse Gemeenschap kan daarbij geen aanspraak maken op schadeloosstelling door de Vlaamse Gemeenschapscommissie.